

Afzender: Lievense Milieu B.V. / Postbus 422 / 8901 BE Leeuwarden

N.V. Nederlandse Gasunie
T.a.v. de heer A. Schilder
Postbus 162
7400 AD DEVENTER

Lievense Milieu B.V.

Correspondentieadres
Postbus 422
8901 BE Leeuwarden

Bezoekadres
Orionweg 28
8938 AH Leeuwarden

Telefoon
+31 (0)88 91 020 00

E-mail
info@Lievense.com

Website
Lievense.com

IBAN
NL63ABNA0570208009

KvK nummer
30152124

BTW nummer
NL. 8075.03.368.B.01

Datum	Uw kenmerk	Contactpersoon
17 december 2018	-	Mevrouw ing. A.J.M. Heddes
Onderwerp	Ons kenmerk	Telefoon
Quickscan beschermde natuur	SOL007532FF	088 - 910 2254
Afsluiterschema S-228 Groessen	Status	E-mail
	Definitief	AHeddes@Lievense.com

Geachte heer Schilder,

Hierbij ontvangt u de, in het kader van geplande werkzaamheden ter plaatse van afsluiterschema S-228 te Groessen, uitgevoerde quickscan beschermde natuur.

Indien u hierover nog vragen en/of opmerkingen heeft, kunt u contact opnemen met ondergetekende (tel. 088 - 910 22 54 of via mail AHeddes@Lievense.com).

Met vriendelijke groet
Lievense Milieu B.V.

Mevrouw ing. A.J.M. Heddes
Projectmanager

Bijlage(n)

- Afsluiterschema S-228 te Groessen, quickscan beschermde natuur

NOTITIE

Aan: Mevrouw A. Heddes (Lievense Milieu B.V.)
Opgesteld door: Vincent de Jong
Controle: Gert Hoogerwerf
Datum: 17-12-2018
Projectnummer: 18-233 (Natuurbalans - Limes Divergens)
Onderwerp: Quick scan beschermde natuur afsluiterschema S-228 Groessen
Status: Definitief

---

1. Aanleiding

N.V. Nederlandse Gasunie heeft werkzaamheden voorzien aan afsluiterschema S-228 nabij Groessen. Daarnaast wordt een stoppleput gegraven op 125 m van het afsluiterschema. Uitvoering van deze werkzaamheden kan leiden tot overtreding van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming (Wnb) en tot aantasting van het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen EHS).

Ten behoeve van de uitvoerbaarheid en vergunbaarheid van de voorgenomen ingreep dient een actueel en volledig beeld te bestaan van het voorkomen van beschermde natuurwaarden op de ingreeplocatie of binnen de invloedssfeer van de ingreep. Aan de hand daarvan dient de voorgenomen ingreep getoetst te worden aan de bepalingen in de Wnb en dient nagegaan te worden of de ingreep past binnen het beleid voor het NNN.

Op verzoek van Lievense Milieu B.V. heeft Natuurbalans - Limes Divergens een quick scan uitgevoerd. Deze heeft als doel de impact van de voorgenomen ingreep op beschermde soorten en gebieden vast te stellen, om zo te kunnen bepalen of er een kans is op overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb. Het natuuronderzoek voldoet aan de eisen zoals deze zijn vastgelegd in de specificatie CSK-14-N "Natuuronderzoek" (N.V. Nederlandse Gasunie, 2015).

2. Werkwijze

De quick scan bestaat uit een eenmalig veldbezoek in combinatie met een bureaustudie. Als basis voor de bureaustudie is gebruik gemaakt van archiefgegevens van de afgelopen tien jaar uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), opgevraagd op 14-12-2018.

De ingreeplocatie is op 14-12-2018 bezocht door een ecooloog van Natuurbalans - Limes Divergens. Tijdens dat veldbezoek is gezocht naar beschermde natuurwaarden en is een inschatting gemaakt van de potenties van de ingreeplocatie voor beschermde soorten op basis van een habitatbeoordeling (expert judgement). Die kennis is nodig om mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden in beeld te brengen. Indien er een kans is op negatieve effecten zijn mitigerende maatregelen voorgesteld. Ook is aangegeven of vervolgonderzoek nodig is.

3. Beschrijving locatie en voorgenomen ingreep

Locatie

De ingreeplocatie bevindt zich aan de Rijnstrangenweg in het buitengebied ten zuiden van de woonkern van Groessen (provincie Gelderland). Het is een voornamelijk agrarisch landschap. Ten zuiden van het ingreepgebied ligt het natuurgebied de Rijnstrangen. De ligging van beide ingreeplocaties (afsluiterschema S-228 en stoppleput) zijn weergegeven in figuur 1. Beide locaties liggen in een akker.

Geplande werkzaamheden

Ten behoeve van de werkzaamheden worden enkele werkputten gegraven. Bij het afsluiterschema worden drie putten gegraven van 2x2 m (lxb). De stoppleput wordt 8x5,5 m (lxb). Na afloop wordt het maaiveld zo goed mogelijk in oorspronkelijke staat hersteld. De werkzaamheden starten in maart 2019.

Figuur 1. Ligging van de ingreeplocatie aan de Rijnstrangenweg ten zuiden van de woonkern van Groessen (provincie Gelderland). Het afsluiterschema S-228 bevindt zich bij de rode punt. De stoppleput bevindt zich bij de oranje punt.

4. Toetsing Wet natuurbescherming: onderdeel soortenbescherming

Vaatplanten en mossen

In de NDFF zijn geen waarnemingen van streng beschermde planten- of mossensoorten opgenomen. Op basis van expert judgement kan worden gesteld dat er op de ingreeplocatie geen streng beschermde planten- en mossensoorten voorkomen, omdat de ter plaatse heersende omstandigheden niet geschikt zijn om als groeiplaats voor deze soorten te fungeren. De ingreeplocatie bestaande uit een intensief bemeste akker is te voedselrijk voor streng soorten. Verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van vaatplanten en mossen worden niet overtreden. Een ontheffing van de Wnb voor vaatplanten en mossen is daarmee niet aan de orde. Vervolgonderzoek is niet nodig.

Vleermuizen

In de NDFF zijn geen waarnemingen van vleermuizen opgenomen. Op basis van de aanwezige habitats is het voorkomen van vleermuizen in de directe omgeving van het ingreepgebied aannemelijk. Het gebied wordt waarschijnlijk als foerageergebied gebruikt voor algemenere soorten zoals gewone dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis.

De ingreeplocatie zelf is te open van karakter (akker) om als essentieel foerageergebied of vliegroute te dienen. Door de afwezigheid van gebouwen en / of holtebomen is het voorkomen van verblijfplaatsen op de ingreeplocatie uitgesloten.

Verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van vleermuizen worden niet overtreden. Een ontheffing van de Wnb voor vleermuizen is daarmee niet aan de orde. Vervolgonderzoek is niet nodig.

Grondgebonden zoogdieren

In de NDFF zijn geen waarnemingen van streng beschermde zoogdieren opgenomen op de ingreeplocatie. In de ruime omgeving van het ingreepgebied komen soorten als bever en otter voor, maar deze waarnemingen liggen ruim buiten de invloedssfeer van de ingreeplocatie.

Op basis van de aanwezige habitats en landelijke verspreiding zijn streng beschermde zoogdieren niet te verwachten, aangezien het ontbreekt aan geschikt leefgebied. De akker is te open van karakter

Verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van grondgebonden zoogdieren worden niet overtreden. Een ontheffing van de Wnb voor grondgebonden zoogdieren is daarmee niet aan de orde. Vervolgonderzoek is niet nodig.

Broedvogels

Potentieel geschikte broedlocaties zijn mogelijk op de akker. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een soort als Kievit.

Nesten die ook buiten het broedseizoen vallen onder de definitie van 'voortplantingsplaats of rustplaats' (jaarrond beschermde nesten), zijn niet aanwezig binnen de invloedssfeer van de voorgenomen ingreep.

Gedurende het broedseizoen kan het uitvoeren van werkzaamheden leiden tot beschadiging van nesten van broedende vogels (Wnb art. 3.1, lid 2). Denk aan een soort als Kievit, waarvan het broedseizoen begin omstreeks maart. Om negatieve effecten ten aanzien van broedvogels te voorkomen, dienen de volgende maatregelen getroffen te worden:

- De werkzaamheden starten begin maart en worden in één keer uitgevoerd, zonder lange tussenperiodes waarin geen werkzaamheden plaatsvinden.

- Mochten de werkzaamheden pas later dan begin maart starten, of is er sprake van langere tussenperiodes waarin geen werkzaamheden plaatsvinden, dan dient het werkterrein regelmatig betreden te worden. Op deze wijze blijft de ingreeplocatie tijdens het broedseizoen onaantrekkelijk voor vogels om er te gaan broeden, en kunnen de werkzaamheden ook in het broedseizoen plaatsvinden. Genoemde maatregelen dienen uitsluitend voor het voorkómen van vestiging, niet voor het bestrijden van al aanwezige broedgevallen.

Verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van vogels worden niet overtreden, mits de voorgestelde mitigerende maatregelen worden getroffen. Een ontheffing van de Wnb voor vogels is daarmee niet aan de orde. Vervolgonderzoek is niet noodzakelijk.

Reptielen

Uit de directe omgeving van de ingreeplocatie zijn geen archiefwaarnemingen bekend van reptielen. Mede op basis van het ontbreken van geschikte reptielbiotopen, zoals heide, heischrale graslanden of goed ontwikkelde bosranden, kan worden aangenomen dat beschermde reptielen niet op de ingreeplocatie voorkomen.

Verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van reptielen worden niet overtreden. Een ontheffing van de Wnb voor reptielen is daarmee niet aan de orde. Vervolgonderzoek is niet nodig.

Amfibieën

Uit de directe omgeving van de ingreeplocatie zijn geen archiefwaarnemingen bekend van beschermde amfibieën. Mede op basis van het ontbreken van geschikte voortplantingswateren als geschikt landhabitat, zoals bosschages en overhoekjes kan aangenomen worden dat beschermde amfibieën niet op de ingreeplocatie voorkomen.

Verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van amfibieën worden niet overtreden. Een ontheffing van de Wnb voor amfibieën is daarmee niet aan de orde. Vervolgonderzoek is niet nodig.

Vissen

Op de ingreeplocatie is geen water aanwezig waardoor het voorkomen van vissen uitgesloten is.

Verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van vissen worden niet overtreden. Een ontheffing van de Wnb voor vissen is daarmee niet aan de orde. Vervolgonderzoek is niet nodig.

Ongewervelden

Van beschermde dagvlinders, libellen of overige ongewervelden zijn geen populaties bekend op de ingreeplocatie of de invloedssfeer van de ingreep. Op basis van de aanwezige habitats en landelijke verspreiding worden beschermde ongewervelden ook niet verwacht. Reden daarvoor is dat de habitatkwaliteit ter plaatse van de ingreeplocatie van slechte kwaliteit is voor ongewervelden, waardoor de locatie geen onderdeel uitmaakt van het leefgebied. De gunstige staat van instandhouding van beschermde ongewervelden komt niet in gevaar.

Verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van ongewervelden worden niet overtreden. Een ontheffing van de Wnb voor ongewervelden is daarmee niet aan de orde. Vervolgonderzoek is niet nodig.

5. Voortoets Wet natuurbescherming: onderdeel gebiedsbescherming

De ingreeplocatie ligt op zo'n 75 meter afstand van de begrenzing van Natura 2000-gebied Rijntakken. Gezien de beperkte aard en omvang van de werkzaamheden, en de ligging in een intensief agrarisch beheerd perceel, worden externe effecten op kwalificerende soorten nihil ingeschat.

De aangewezen habitatsoorten zijn, afgezien van meervleermuis, aangewezen op waterhabitats. Aangezien er geen werkzaamheden plaatsvinden aan water zijn effecten uitgesloten. Meervleermuis bevindt zich in de winterperiode in winterverblijfplaatsen ruim buiten het ingreepgebied.

De aangewezen broedvogels zijn afwezig in de winterperiode. Voor soorten die wel aanwezig zijn (niet-broedvogels) vormt de akker ongeschikt foerageergebied. Versturende effecten als gevolg van geluid zijn uitgesloten door de afstand tot het ingreepgebied, in combinatie met de aard en omvang van de werkzaamheden.

Effecten als gevolg van stikstofuitstoot (NO_x) en -depositie op stikstofgevoelige habitats en leefgebieden zijn vanwege de geringe afstand tot Natura 2000-gebied Rijntakken niet op voorhand uit te sluiten. De berekening met behulp van Aeries calculator wordt uitgevoerd door Lievense.

6. Beoordeling Natuurnetwerk Nederland

De ingreeplocatie ligt ruim buiten de begrenzing van het NNN. Bij realisatie van de ingreep bestaat geen kans op aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN. Verdere toetsing is niet nodig.

7. Conclusies

Wet natuurbescherming – onderdeel soortenbescherming

- Het verspreidingsbeeld van beschermde soorten op de ingreeplocatie en binnen de invloedssfeer van de voorgenomen ingreep is voldoende actueel en volledig om (negatieve) effecten van de ingreep te kunnen beoordelen. Vervolgonderzoek is niet nodig.
- Binnen de invloedssfeer van de voorgenomen ingreep kunnen broedvogels voorkomen. Gedurende het broedseizoen dient rekening gehouden te worden met broedende vogels.
- Negatieve effecten kunnen voorkomen door het treffen van mitigerende maatregelen voorafgaand of tijdens de werkzaamheden. Deze zijn opgenomen in de volgende paragraaf.
- Indien de voorgestelde mitigerende maatregelen worden uitgevoerd, wordt overtreding van verbodsbepalingen uit artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb voorkomen.

Wet natuurbescherming – onderdeel gebiedsbescherming

- Natura 2000-gebied Rijntakken ligt binnen de invloedssfeer van de voorgenomen ingreep. Uit de voortoets blijkt dat significant negatieve effecten op de aangewezen habitatoorten en vogels zijn uitgesloten. Verdere toetsing op soortniveau is niet nodig.
- Een AERIUS berekening dient te worden uitgevoerd om het effect van stikstofdepositie te bepalen. Deze berekening wordt uitgevoerd door Lievense.

Natuurnetwerk Nederland

- De ingreeplocatie ligt geheel buiten de begrenzing van het NNN. Er is geen kans op significant negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN.

8. Mitigerende maatregelen

- De werkzaamheden starten begin maart en worden in één keer uitgevoerd, zonder lange tussenperiodes waarin geen werkzaamheden plaatsvinden.
- Mochten de werkzaamheden pas na half maart starten, of is er sprake van langere tussenperiodes waarin geen werkzaamheden plaatsvinden, dan dient het werkterrein regelmatig betreden te worden om vestiging van broedvogels te voorkomen.

9. Aanbevelingen

Met behulp van het rekeninstrument AERIUS dient te worden getoetst wat de effecten van de ingreep zijn op stikstofgevoelige habitats die zijn aangewezen voor Natura 2000-gebied Veluwe.

10. Samenvatting

In onderstaande tabel is een samenvatting gegeven van de resultaten van de quick scan. De kleuren geven aan of specifiek aandacht besteed moet worden aan de aanwezige natuurwaarden.

GROEN	geen problemen: de werkzaamheden kunnen zonder meer worden uitgevoerd.
ORANJE	attentie: de werkzaamheden zijn gebonden aan een periode of wijze van uitvoer.
ROOD	mitigatie: de werkzaamheden kunnen pas worden uitgevoerd na het treffen van mitigerende maatregelen of aanvullend onderzoek.
PAARS	onthefing: voor uitvoering van de werkzaamheden is een ontheffing Wnb nodig.

NATUURWAARDEN	NEGATIEVE EFFECTEN ALS GEVOLG VAN DE INGREEP	MITIGERENDE MAATREGELEN	ONTHEFFING NODIG?
WNB: SOORTENBESCHERMING			
Broedvogels	Verstoring in broedseizoen	Werkzaamheden starten vóór broedseizoen, of preventieve maatregelen treffen om broedgevallen te voorkomen.	Nee
WNB: GEBIEDSBESCHERMING			
Locatie ligt buiten Natura 2000-gebied, mogelijke externe werking	Kans op verzuring/vermesting door stikstofdepositie		Wordt getoetst door Lievens m.b.v. AERIUS berekening
NATUURNETWERK NEDERLAND			
Locatie ligt buiten NNN, geen externe werking	Geen	Geen	Nee

11. Bronnen

- Nationale Databank Flora en Fauna, gegevensaanvraag 14-12-2018.

Niets uit dit rapport mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, internet, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Lievens en Natuurbalans - Limes Divergens BV noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Natuurbalans - Limes Divergens BV is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Natuurbalans - Limes Divergens BV. Lievens vrijwaart Natuurbalans - Limes Divergens BV voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Natuurbalans - Limes Divergens BV is lid van het Netwerk Groene Bureaus, brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging.

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Natuurbalans - Limes Divergens BV is gecertificeerd door EBN Certification en voldoet aan de eisen gesteld in de norm ISO 9001:2015.

